

PROGRAM CJELOŽIVOTNOG UČENJA

PRATITELJ ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU

Mostar, travanj 2021. godine

SVEUČILIŠTE U MOSTARU
AGRONOMSKI I PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

PROGRAM CJELOŽIVOTNJOG UČENJA
PRATITELJ ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU

Mostar, travanj 2021. godine

SADRŽAJ:

1.	PRAVNI OSNOV ZA POKRETANJE PROGRAMA	4
2.	OPIS PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA	5
3.	CILJEVI PROGRAMA	6
4.	NASTAVNI PROGRAM	6
4.1.	SADRŽAJ NASTAVNOG PROGRAMA I FOND SATI	7
5.	PREPORUČENA LITERATURA ZA PREDAVAČE I KANDIDATE:	8
6.	NAČIN PROVJERE ZNANJA	9
7.	PREDAVAČI ANGAŽIRANI U REALIZACIJI PROGRAMA	9
8.	FINANCIJSKI DETALJI	9
9.	EVALUACIJA USPJEŠNOSTI PROGRAMA	9
10.	PROMOCIJA PROGRAMA	10
10.1.	TRAJANJE PROGRAMA.....	Error! Bookmark not defined.
10.2.	ISPIT	Error! Bookmark not defined.
10.3.	PREPORUČENA LITERATURA ZA PREDAVAČE I KANDIDATE:	Error! Bookmark not defined.

1. PRAVNI OSNOV ZA POKRETANJE PROGRAMA

Cjeloživotno učenje i obrazovanje odraslih određeno je strateškim okvirom vanjskog i unutrašnjeg opredjeljenja Bosne i Hercegovine. Međunarodni i europski aspekt cjeloživotnog učenja odnosi se na brojna strateška dokumenta koji daju globalne smjernice za buduće politike razvoja obrazovanja odraslih. Strateški pravci razvoja obrazovanja u Bosni i Hercegovini definirani planom implementiranja 2008- 2015. preciziraju da „*Bosna i Hercegovina teži izgraditi društvo utemeljeno na znanju, istovremeno omogućavajući i razvoj punih potencijala svakog pojedinca*“

- Zakonodavni okviri obrazovanja odraslih determinirani su obvezama koje je BiH preuzela potpisivanjem međunarodnih ugovora i EU dokumenata. Pored navedenog okviri obrazovanja uvjetovani su Ustavom BiH i ustavima entiteta i kantona/županija, te Statutom Brčko distrikta BiH. Na nivou BiH usvojena su četiri okvirna zakona iz oblasti obrazovanja, koji sadrže načelne odredbe o obrazovanju odraslih i Zakon o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Obrazovanje odraslih regulirano je postojećim zakonima i podzakonskim aktima i ne postoje posebni zakoni koji primarno reguliraju obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje osim u Republici Srpskoj (Zakon o obrazovanju odraslih). Pored navedenih zakona, određeni aspekti učenja odraslih uređeni su i zakonima u oblasti rada, zapošljavanja i socijalne politike.
- Pravni osnova za održavanje programa cjeloživotnog učenja nalazi se u čl. 3. (b) i čl. 98. (3) Zakona o visokom obrazovanju Hercegovačko-neretvanske županije/kantona („Službene novine HNK“ broj: 04/12)
- Nadalje, prema čl. 4. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine, visoko obrazovanje se između ostalog zasniva i na konceptu cjeloživotnog učenja.

Također, prema čl. 213. (Cjeloživotno obrazovanje) točka 1 Statuta Sveučilišta u Mostaru, navedeno je da: *U području cjeloživotnog učenja ustrojbene jedinice organiziraju programe i obavljaju povremene oblike stručnog usavršavanja organiziranjem tečajeva, seminara i drugih oblika povremenog obrazovanja koja nisu definirana stupnjevima obrazovanja uz izdavanje odgovarajuće isprave čiji se naziv oblik i sadržaj određuju posebnim aktom.*

2. OPIS PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Svrha cjeloživotnog obrazovanja i učenja je u činjenici da je ono potrebno kako bi odgovorili izazovima na tržištu rada, povećali produktivnost, inovirala suvremena tehnička rješenja a time unaprijedili i kvalitetu života. Učenje predstavlja proces u kojem su rezultati i motiviranost pojedinca i značenje u određenom životnom razdoblju uvjetovani znanjem, navikama i iskustvima učenja stečenim u mlađoj životnoj dobi. Cjeloživotno učenje danas postaje preduvjet razvoja društvene zajednice.

Cjeloživotnim obrazovanjem se nastoji: - implementirati suvremene trendove cjeloživotnog učenja u skladu s Bolonjskim procesom i potrebama društvene zajednice, podići razinu obrazovanja na općim i specijaliziranim programima s ciljem razvoja individualne i društvene svijesti, - potpomoći poboljšanje kvalitete života, - približiti rezultate znanstvenog istraživanja sveučilišnoj zajednici i gospodarstvu, - pridonijeti tržištu rada brzim prilagodbama (dokvalifikacijama i prekvalifikacijama)

Prepoznajući potrebe tržišta, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru, nastoji ponuditi program cjeloživotnog učenja pratitelja životinja u prometu. Novi izazovi znače što prije ovladati sve raznovrsnijim znanjima i vještinama, a time postati konkurentniji na tržištu rada.

Glavni cilj programa obuke za "PRATITELJ ŽIVOTINJAU PRIJEVOZU" je omogućavanje i stjecanje znanja iz oblasti pravilnog postupanja sa životinjama u prometu. Ovaj program obuke je potreban svim uvoznicima živih životinja bilo za klanje i proizvodnju mesa te živih rasplodnih kategorija. Predloženi program cjeloživotnog učenja kreiran je od strane profesora iz oblasti animalne proizvodnje, prerade te zdravstvene zaštite, a koji posjeduju dugogodišnje iskustvo za teoretski dio edukativnog procesa.

Osnovni podatci

Nositelj programa:	Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Mostaru
Vrsta programa:	Program cjeloživotnog učenja
Naziv programa:	<i>Pratitelj životinja u prijevozu</i>
Znanstveno područje:	Biotehničke znanosti
Trajanje programa:	20 sati nastave tijekom mjesec dana, u više navrata tijekom godine
ECTS bodovi:	3 ECTS boda
Uvjeti za upis:	srednja stručna sprema (razina 4 Osnova kvalifikacijskog okvira u

	BiH i Europskog kvalifikacijskog okvira)
Troškovi upisa:	400 KM
Predavači modula:	nastavnici Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, iz područja Zdravstvene zaštite, Prerade animalnih proizvoda i Stočarstva koji su educirani predavati tematske cjeline programa
Isprava koja se stječe završetkom programa:	<i>Certifikat za pratitelje životinja u prijevozu</i>
Način završetka programa:	polaganje pismenog ispita
Optimalan broj polaznika:	20
Minimalan broj polaznika:	10

3. CILJEVI PROGRAMA

Osim općih ciljeva, obrazovni program polaznicima programa omogućuje se stjecanje teoretskih znanja za obavljanje poslova vezanih za transport životinja te poštivanja neophodne zakonske regulative u ovim poslovima. Polaznici obuke će biti upoznati sa pojmom životinje, vrste, pasmine i kategorije životinja, legislative vezanoj uz transport i dobrobit životinja, utjecaju prijevoza na kakvoću mesa životinja za klanje, postupcima i saznanjima vezanih za pojavu estrusa ženskih životinja te postupcima sa gravidnim životinjama tijekom prijevoza. Polaznici će također biti educirani o pomoći životinja te prinudnom klanju istih tijekom transporta i prepoznavanju i postupanju pri različitim oboljenjima tijekom prijevoza životinja

4. NASTAVNI PROGRAM

U ostvarivanju zacrtanih ciljeva polaznici obuke treba da posjeduju srednju stručnu spremu

Naziv programa: - Obuka za "PRATITELJ ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU"

OBRAZOVNO PODRUČJE: Stočarstvo i Zdravstvena zaštita

Trajanje obuke: - 20 kontakt sati, blok nastava na Agronomskom i prehrambeno-tehnološkom fakultetu, Sveučilišta u Mostaru

Realizacija programa održavati će se u više navrata tijekom godine, ovisno od broja zainteresiranih polaznika.

Sadržaj nastavnog programa i fond sati dat je u pregledu.

Nastavnici koji će sudjelovati u izvođenju nastave:

Prof dr. sc. Stanko Ivanković

Prof dr. sc. Jozo Grbavac

Doc. dr. sc. Jozo Bagarić

4.1. SADRŽAJ NASTAVNOG PROGRAMA I FOND SATI DAT JE U PREGLEDU

1. Osnove građe i funkcije životinjskog tijela (3 školska sata)

- Osnovne anatomske i fiziološke postavke organizma
- Pojam, vrsta, pasmina i kategorija životinja.
- Postupak sa različitim vrstama, pasminama i kategorijama životinjama

Predavač: doc.dr.sc. Jozo Bagarić

2. Legislativa vezana uz transport i dobrobit životinja (8 školskih sati)

- Vrste prijevoza i prijevozna sredstva
- Provjera životinja o mogućnosti podnošenje puta i prateća dokumentacija
- Prekršaji i kazne vezane uz prijevoz životinja
- Zahtjevi vezani za zaštitu i dobrobit različitih životinja tijekom prijevoza
- Pripreme i planiranje puta za prijevoz životinja
- Krizne situacije tijekom trajanja transporta
- Rukovanje životinjama tijekom transporta, utovar i istovara
- Prostorni zahtjevi za prijevoz životinja i bio-sigurnosne mjere u prijevozu
- Odmor životinja, potrebe za hranom i vodom tijekom transporta životinja

Predavač: doc.dr.sc. Jozo Grbavac i doc.dr.sc. Jozo Bagarić

3. Utjecaj prijevoza na kakvoću mesa (2 školski sat)

- Pojam mesa, vrste životinja za klanje
- Vrste mesa, njegovo dobivanje, fiziološki i biokemijski procesi tijekom sazrijevanja mesa, BMV i TSČ meso, utjecaj genetike, transporta i stresa na pojavu ovakvoga mesa.

Predavač: Prof.dr.sc. Stanko Ivanković

4. Pojava estrusa i postupanje sa gravidnim životinja tijekom prijevoza (2 školska sata)

- Pojam spolne zrelosti, spolni ciklus i njegovo trajanje, oogeneza.
- Graviditet životinje, intrauterini rast i razvoj, porođaj i pobačaj
- Postupanje sa životinjama u estrusu i visokoj gravidnosti ili porođaju tijekom utovara, istovara i transporta

Predavač: doc.dr.sc. Jozo Grbavac

5. Pomoć životinji i prinudno klanje tijekom prijevoza (2 školska sata)

- Stradavanje i povrede životinje tijekom prijevoza, mogućnosti pomoći i prinudno klanje radi spriječavanja daljne agonije životinje te mogućnost iskorištenja mesa i kože

Predavač: Prof.dr.sc. Stanko Ivanković

6. Prepoznavanje i postupak kod različitih oboljenja tijekom prijevoza životinja (3 školska sata)

- Pojam bolesti
- Uzroci bolesti
- Izgled i ponašanje bolesne životinje
- Osnovni znaci bolesti
- Mogućnosti prepoznavanja nekih zaraznih i nezaraznih bolesti

Predavač: doc.dr.sc. Jozo Grbavac

5. PREPORUČENA LITERATURA ZA PREDAVAČE I KANDIDATE:

- Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja (Službeni glasnik BiH br. 25/09).
- Zakon o veterinarstvu u BiH (Službeni glasnik BiH.br. 34/02).
- Pravilnik o uvjetima uvoza i prijevoza živih životinja u BiH (Službeni glasnik BiH. 57/12)
- Pravilnik o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka (Službeni glasnik BiH. 57/10)
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22 prosinca 2004, o zaštiti životinja tijekom prijevoza.
- Priručnik Pratitelji životinja u prijevozu, Veterinarska komora Republike Hrvatske
- Ivanković i sur (2011).Sirovine animalnog podrijetla. Udžbenik.Mostar
- Kralik i sur (2013):Zootehnika.Udžbenik.Osijek-Mostar.

6. NAČIN PROVJERE ZNANJA

Svim kandidatima bit će na raspolaganju literatura u printanom i elektronskom obliku pomoću koje se mogu spremirati za provjeru znanja. Polaznici programa će odmah po završetku edukacije polagati putem testa pismeni ispit. Kandidati koji ne zadovolje kriterije provjere biti će omogućen besplatan popravni test u roku mjesec dana.

Ispit se obavlja kao pisani test koji se sastoji od 15 pitanja , a kandidati moraju odgovoriti točno na minimalno 10 pitanja kako bi stekli pravo na certifikat/potvrdu o uspješno završenom programu osposobljavanja „**PRATITELJ ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU**“

7. PREDAVAČI ANGAŽIRANI U REALIZACIJI PROGRAMA

Predavači na ovom programu cjeloživotnog obrazovanja „ PRATITELJI ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU“ će biti nastavnici Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta iz oblasti Zdravstvene zaštite, Prerade animalnih proizvoda i Stočarstva. Svaki od ovih predavača je educiran da predaje određene oblasti iz plana i programa obuke.

8. FINACIJSKI DETALJI

Predviđeno je da tvrtke iz kojih dolaze kandidati koji žele završiti program cjeloživotnog obrazovanja „Pratitelji životinja u prometu“ financiraju troškove programa ili sami kandidati koji se žele osposobiti i steći znanja iz ovog programa, financiraju pohađanje programa.

Cijena pohađanja programa iznosi 400,00 KM po kandidatu . Program se izvodi pod uvjetom da se prijavi minimalno 10 polaznika. Optimalan broj polaznika je 20, te će se u slučaju prijave više polaznika nastava organizirati u dvije paralelne skupine.

Ukoliko se na jednom konkursu prijavi manje od 10 polaznika, pristupit će se novom konkursu dok se ne stvore minimalni uvjeti za realizaciju programa. Konkurs za prijavu učesnika će se raspisivati u skladu sa iskazanim interesom.

9. EVALUACIJA USPJEŠNOSTI PROGRAMA

Evaluacija uspješnosti programa provoditi će se na tri nivoa. Kao prvo će se izvršiti sama provjera znanja polaznika programa, koja predstavlja poseban indikator njegove

uspješnosti, kao i stručnosti i sposobnosti predavača da prenesu znanje. Kvaliteta edukacije će se evaluirati putem anketiranja polaznika na samom kraju istog. Treći novi evaluacije uspješnosti će vršiti Znanstveno nastavno vijeće Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, u sklopu evaluacije drugih studijskih programa na fakultetu.

10. OSIGURANJE KVALITETE

Evaluacija uspješnosti programa provoditi će se na tri načina:

- 1) provjera znanja polaznika programa, koja predstavlja poseban indikator njegove uspješnosti, kao i stručnosti i sposobnosti predavača da prenesu znanje;
- 2) anketiranje polaznika na samom kraju programa;
- 3) postupci redovite evaluacije svih studijskih programa i programa cjeloživotnog učenja na razini Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta, provedeni od tijela sustava za osiguranje kvalitete i Znanstveno-nastavnog vijeća Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta.

Sveučilište u Mostaru redovito i periodično prolazi postupak vanjskog osiguranja kvalitete od Agencije za visoko obrazovanje i osiguranje kvalitete BiH, preko procesa institucionalne akreditacije, pri čemu se evaluira Sveučilište u cjelini, sa svim svojim područjima djelovanja, uključujući i programe cjeloživotnog učenja. Samoevaluacijska izvješća na Sveučilištu ne koriste se samo u svrhu institucionalne akreditacije, nego kao sredstvo za samospoznaju o razini kvalitete obrazovanja na Sveučilištu te za učinkovito provođenje reforme visokog obrazovanja, ali i za upoznavanje s ključnim pitanja i izazovima, kao i načinima njihova rješavanja.

11. PROMOCIJA PROGRAMA

U cilju bolje promocije programa koristiti će se pisani, printani, audio i vizualni mediji. Polaznicama obuke će biti uručeni certifikati/potvrde o uspješnom završetku istog, te će isto biti ispraćeno na adekvatan način i medijski popraćeno za prvu generaciju polaznika. Sadržaj i izgled certifikata/potvrde će biti usklađen sa pravilima koji su propisani od strane Sveučilišta u Mostaru.

Mostar. 12.travnja2021. godine

Povjerenstvo za izradu programa PRATITELJ ŽIVOTINJA U PRIJEVOZU

Prof.dr.sc. Stanko Ivanković _____

Prof.dr.sc. Jozo Grbavac _____

Prof.dr.sc. Jozo Bagarić _____